Statsforvalteren i Innlandet

Vår dato: 18.08.2021
Vår ref: 2021/8609
Deres dato:
Deres ref:

Sør-Fron kommune
Kommunevegen 1
2647 SØR-FRON

Saksbehandler, innvalgstelefon
Thomas Olstad, 62 55 11 81

Tillatelse til skadefelling på jerv i deler av Sør-Fron, Nord-Fron, Ringebu, Stor-Elvdal og Sel kommuner

Vi viser til epost fra landbrukskontoret i Midt Gudbrandsdalen v/ Konrad Bryhn den 18. august, hvor det på bakgrunn av en dokumentert skade forårsaket av jerv i området Gråhøa i Vulufjell søkes om skadefellingstillatelse på en jerv.

Bakgrunn
Statens naturoppsyn har dokumentert at en sau er tatt av jerv i området ved Gråhøa i Vulufjell den 18. august. Skaden ble vurdert som fersk. Det er også tatt bilde av en jerv på viltkamera i Vuludalen natt til den 18 august. Det har tidligere i beitesesongen vært betydelige skader forårsaket av jerv i det samme området og Statsforvalteren har på bakgrunn av dette gitt flere skadefellingstillatelser, hvor den siste var gjeldende frem til den 17. august kl. 12:00. Skadene har oppstått i tidsrommet fra 21. juli. To jerver ble felt i området den 2. august. SNO mener dette mest sannsynlig er to ungdyr. Under fellingsforsøket ble et tredje dyr observert.

Lovgrunnlaget
Det rettslige grunnlaget for avgjørelsen er Lov av 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) §§ 18 første ledd bokstav b og 77, jf. forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) §§ 8 og 13, jf. også § 4 første ledd bokstav e og §§ 7 og 9.

Rovviltforskriften § 1 (formål):
Formålet med denne forskrift er å sikre en bærekraftig forvaltning av gaupe, jerv, bjørn, ulv og kongeørn. Innenfor en slik ramme skal forvaltningen også ivareta hensynet til næringsutøvelse og andre samfunnsinteresser. Forvaltningen skal være differensiert slik at hensynet til ulike interesser vektlegges forskjellig i ulike områder og for de ulike rovviltarter. Rovviltnemnda for region 3 har for 2021/22 vedtatt en betinget skadefellingskvote på 6 jerver. Søknader om skadefelling behandles av Statsforvalteren innenfor den rammen som er satt av rovviltnemnda og rovviltforskriften §§ 6 og 9.

Ved behandling av søknader om skadefelling skal føringene i forvaltningsplanen for rovvilt tillegges vekt, og felling kan bare gjennomføres om det ikke finnes andre tilfredsstillende løsninger ut fra prinsippet om geografisk differensiert forvaltning. Bestemmelsens andre ledd bokstav a til d slår fast at det skal tas særlig hensyn til:

• områdets betydning som beitemark
• skadenes omfang og utvikling
• potensialet for fremtidige skader
• muligheten for å gjennomføre forebyggende tiltak

En skadefellingstillatelse skal være rettet mot bestemte skadegjørende individ, og vedtaket skal være begrenset til tid, rom og antall dyr. Ved hver fellingstillatelse gis det en økonomisk ramme som fellingsforsøket skal gjennomføres i henhold til.

Statsforvalterens vurdering
Etter naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i §§ 8 til 12 i naturmangfoldloven legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. Offentlige beslutninger som kan berøre naturmangfoldet skal så langt det er rimelig bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon samt effekt av påvirkning, jf. § 8. Statsforvalteren viser til at vedtaket blant annet baserer seg på sist tilgjengelig kunnskap om jervens bestandssituasjon og utvikling i Norge, det vises til beskrivelsen av det Nasjonale overvåkningsprogrammet for rovvilt i kommentarene til rovviltforskriften § 3, samt til rapporten «Yngleregistrering av jerv i Norge i 2020. NINA Rapport 1874», samt til «Yngleregistrering av jerv i Norge i 2020 – endret status» og til oppdatert oversikt over registrerte ynglinger 2021 på Rovdata sine nettsider. "Føre-var-prinsippet" i § 9 kommer til anvendelse i situasjoner hvor en ikke har tilstrekkelig kunnskap tilgjengelig. Etter Statsforvalterens syn er ikke dette tilfelle i denne saken. Det foreligger betydelig kunnskap om den samlede belastningen som jervebestanden blir utsatt for, jf. § 10. Det aktuelle skadeområdet ligger innenfor forvaltningsområdet for jerv, jf. forvaltningsplanen og prinsippet om geografisk differensiert forvaltning. Vi legger til grunn at den nasjonalt fastsatte fordelinga av antall ynglinger av jerv til de ulike forvaltningsregionene, og rovviltnemndas geografisk differensierte forvaltning av jerv i Oppland og Hedmark oppfyller de hensyn som er nedfelt i naturmangfoldloven § 12. Naturmangfoldloven § 11 gjelder kostnadene ved miljøforringelse, og anses ikke som relevant her. Den siste oppdaterte statusen i Jervetelleren på Rovbase viser åtte dokumenterte og antatte ynglinger i region 3 Oppland i 2021. Bestandsmålet i region 3 er fire årlige ynglinger. Fellingsområdet går også inn i region 5. Den siste oppdaterte statusen i Jervetelleren på Rovbase viser 17 dokumenterte og antatte ynglinger i 2021. Bestandsmålet i region 5 Hedmark er fem årlige ynglinger.

Det er felt to jerv i området som sannsynligvis er valper. Det er mulig at dette er valper som tilhører den ynglingen som er dokumentert i området i 2021. Tispa fra denne ynglingen er ikke felt. Statsforvalteren legger derfor til grunn at det har vært tre jerv som har gjort skade i området, og at en av disse fortsatt er i området.

Det går et stort antall sau på beite i området hvor skadene har oppstått. I forhold til rovviltforskriften § 9 annet ledd bokstav a vil Statsforvalteren karakterisere det aktuelle området som et viktig beiteområde. Beiteområdet er innenfor jerveprioritert område hvor terskelen for felling skal være høyere enn i beiteprioriterte områder. Statsforvalteren har erfaring med at skader av jerv er et tilbakevendende problem i området. I forhold til § 9 annet ledd bokstavene b og c foreligger det så langt et relativt stort skadeomfang, og det ser ut til at skadene vedvarer. Ut fra at det er mye sau i

området og at det har vært dokumentert gjentatte skader over et visst tidsrom, vurderer Statsforvalteren at potensialet for videre tap er relativt stort, jf. § 9 b og c.

Siden det fortsatt er mye igjen av beitesesongen ser ikke Statsforvalteren at det er hensiktsmessig eller praktisk mulig å gjennomføre alternative forebyggende tiltak til felling på dette tidspunktet, som i tilstrekkelig grad kan forhindre skade, jf. rovviltforskriften § 9 d. Nedsanking av dyra vil for eksempel kunne være et effektivt forebyggende tiltak. Det ansees imidlertid ikke hensiktsmessig eller praktisk mulig med et så stort antall dyr. Statsforvalteren viser til at det er gitt midler til forebyggende tiltak i de aktuelle beiteområdene i kommunene, planlagt utvidet tilsyn og kortvarig intensivt tilsyn med kadaverhund, som kan nyttes i konkrete skadetilfeller. Dersom skadene skulle vedvare kan tidlig sanking være et aktuelt tiltak. Det vises til Statsforvalterens akuttmidler mht. et slikt tiltak.

Ut fra hensynet til beitedyr, områdets betydning som beitemark og skadepotesialet i nær framtid, anser Statsforvalteren at det beste tiltaket for å forhindre omfattende skader er at det iverksettes fellingsforsøk på den skadegjørende jerven.

Konklusjon:
Ut fra en samlet vurdering med vektlegging av potensialet for framtidige skader dersom jerven fortsatt oppholder seg i området gir Statsforvalteren tillatelse til skadefelling på en – 1 – jerv innenfor et nærmere avgrenset område og tidsrom som framgår av vilkårene for tillatelsen. Sør-Fron kommune får ansvaret for å lede gjennomføringen av fellingsforsøket. Følgende vilkår er knyttet til fellingstillatelsen:

1. Fellingstillatelsen gjelder felling av en – 1 - jerv i tidsrommet **18. august 2021 til 24. august 2021 kl. 12:00.**

2. Fellingsområdet er avgrenset til å gjelde de deler av Nord-Fron, Sør-Fron og Ringebu kommuner som ligger nordøst for Gudbrandsdalslågen og vest for fv. 27 og den delen av Stor Elvdal kommune som ligger vest for fv. 27 Rondevegen/Venabygdsvegen og sør for Atnsjøen. I tillegg omfatter fellingsområdet den del av Sel kommune som ligger øst for E6, sør for fv. 2628 mellom Otta og Mysusæter og sør for vei mellom Mysusæter og Rondvassbu, og øst for Rondvatnet.

3. Sør-Fron kommune er ansvarlig for gjennomføring av fellingsforsøket. Statsforvalteren krever at det kun er personer oppført på liste oversendt Statsforvalteren som har anledning til å delta i fellingsforsøket. Hvis det blir endring, må Statsforvalteren ha skriftlig beskjed om dette. Statsforvalteren krever at deltakerne i fellingslaget - jegere og hundeførere - oppfyller kravene til og innehar lisens, jf. kravene i Forskrift om utøvelse av jakt, felling og fangst, av 22.3.2002 nr 313, §§ 13 og 14. Deltakerne på fellingsforsøket - jegere og hundeførere - skal ikke være siktet eller under etterforskning, dømt eller ilagt forelegg for brudd på naturmangfoldloven, viltloven eller våpenloven, eller forskrifter hjemlet i disse.

4. I henhold til rovviltforskriften § 9a skal deltakere fra det kommunale fellingslaget få godtgjøring for den tid som er benyttet til fellingsforsøk. Statsforvalteren legger til grunn at fellingsforsøket skal gjennomføres på en effektiv og hensiktsmessig måte. Det settes av en ramme på **inntil kr 55 000**. Utgangspunktet er en sats på kr 1 600,- pr deltaker pr døgn. Jf, forskriften §9 gis det i tillegg tilsagn om **inntil kr. 10 000** til dokumenterte utgifter i samband med fellingsforsøket (kjøring, bompenger etc., ikke lønn). Godtgjøring for eventuell beredskapsvakt og beredskapsmidler faller utenfor godtgjøringsordningen. Ordningen kan heller ikke brukes til kompensasjon til kommunene for utgifter i forbindelse med administrasjon av

skadefellingslagene. Likeledes faller godtgjøring for bruk av hund, innkjøp, forsikring og utgifter ved hundehold utenfor ordningen. Kommunene skal også beregne feriepenger og arbeidsgiveravgift, og dette skal kommunen dekke innenfor de nevnte rammen fra Statsforvalteren. Rammene er absolutte. Dersom det er ekstraordinære omstendigheter som gjør at fellingen ikke kan gjennomføres innenfor den økonomiske rammen, må kommunen ta kontakt med Statsforvalteren og avtale dette i forkant.

5. For å få mer informasjon om hva som skiller fellingsforsøk der fellingslagene lykkes, fra fellingsforsøkene der de ikke lykkes, er det etablert en egen rapporteringsløsning i Miljøvedtaksregisteret. Ved iverksetting av tillatelser stilles det fra 2020 krav om at det blir lagt inn rapport for det enkelte fellingsforsøk i denne løsningen. Lenke til rapporteringen er å finne på det aktuelle fellingsvedtaket på www.miljøvedtak.no , se også vedlagte veiledning for rapportering. Fellingsleder skal rapportere til Statsforvalteren om forbruk av rammen innen 3 dager etter endt skadefellingsforsøk. Dersom rapporteringen over ressursbruk i Miljøvedtaksregisteret er fyllestgjørende, er det ikke behov for egen rapportering til Statsforvalteren om ressursbruk.

6. Jerv som blir felt i medhold av denne tillatelsen er viltfondets eiendom. Ingen kan derfor på noen måte gjøre seg nytte av felt dyr eller deler av dyret (inkl. hår, blod) uten nærmere samtykke fra Miljødirektoratet. Felt dyr skal så raskt som mulig bringes til Norsk institutt for naturforskning, Trondheim. Hvordan frakt skal finne sted, avklares med Statsforvalteren.

7. Fellingsstedet skal kunne påvises dersom Statsforvalteren, SNO eller politiet krever dette.

8. Ved felling skal det benyttes våpen og ammunisjon godkjent for storviltjakt, jf. forskrift om utøvelse av jakt og fangst av 22. mars 2002, jf § 15 og 16.

9. Felling eller forsøk på felling av jerv skal **umiddelbart** meldes til Statsforvalteren og politiet. Dersom jerv påskytes uten felling/skadeskytes, avgjør Statsforvalteren hvordan videre ettersøk skal gjennomføres. Generelt for ettersøk av gaupe, bjørn, jerv og ulv gjelder bestemmelsen i rovviltforskriften § 17.

10. Fellingslaget skal melde tilbake til Statsforvalteren minimum **en gang pr. døgn** om gjennomføringen av fellingsforsøket**. Dersom fellingslaget får kontakt med jerv, skal Statsforvalteren varsles oftere så vidt det er praktisk gjennomførbart.** Etter kontortid (08.00-15.00) kan Statsforvalteren kontaktes via vakttelefonen – tlf. nr. 970 29 840.

11. Alle medlemmer av fellingslaget som deltar i fellingsforsøket skal ha kopi av dette brevet og være kjent med vilkårene for fellingstillatelsen.

12. Statsforvalteren kan til enhver tid endre ett eller flere av vilkårene, eller inndra fellingstillatelsen.
Dersom jerv felles, skal det gis melding på vakttelefonen nr 970 29 840.
Dersom en jerv påskytes uten felling skal det gis melding til Statsforvalteren og politiet.

Vedtaket er fattet med hjemmel i Lov av 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 18 første ledd bokstav b, jf forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften), § 9, jf §§ 1, 8 og 13. Statsforvalteren viser til at vedtaket er et enkeltvedtak som kan påklages etter bestemmelsene i Lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker, av 10.2.1967, § 28. Klagefristen er **tre – 3 – uker** fra mottakelsen av dette brev. Eventuell klage på vedtaket skal stiles til Miljødirektoratet, men sendes via Statsforvalteren.

Med hilsen

Vebjørn Knarrum (e.f.)
avdelingsdirektør

Thomas Olstad
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Stor-Elvdal kommune	Postboks 85	2481	KOPPANG
Fellingsledere			
Nord-Fron kommune	Nedregate 50	2640	VINSTRA
Ringebu kommune	Hanstadgate 4	2630	RINGEBU
Mattilsynet			
Statens naturoppsyn			